ARREST VAN HET HOF
VAN 11 APRIL 1978 [1]

Commissie van de Europese Gemeenschappen tegen Koninkrijk der Nederlanden

„Meetinstrumenten"

Zaak 95/77

Samenvatting

Lid-Staten — Niet-toepassing van een richtlijn — Invloed op de werking van de gemeenschappelijke markt — Ontbreken daarvan — Rechtvaardiging van de niet-nakoming — Ontoelaatbaarheid
(EEG-Verdrag, art. 169)

Ter rechtvaardiging van de niet-nakoming der uit een harmonisatierichtlijn voortvloeiende verplichtingen kan een Lid-Staat zich niet beroepen op het argument, dat de niet-toepassing van deze richtlijn geen nadelige invloed op de werking van de gemeenschappelijke markt heeft gehad.

In de zaak 95/77

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, ten deze vertegenwoordigd door R. C. Fischer, juridisch adviseur van de Commissie, als gemachtigde, en domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij M. Cervino, juridisch adviseur van de Commissie, Jean Monnet-gebouw, Kirchberg,

verzoekster,

tegen

HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN, ten deze vertegenwoordigd door A. Bos, assistent juridisch adviseur van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, als gemachtigde, en domicilie gekozen hebbende te Luxemburg ter Nederlandse Ambassade aldaar,

verweerder,

betreffende verzoek tot vaststelling dat het Koninkrijk der Nederlanden een krachtens het EEG-Verdrag op hem rustende verplichting niet is nagekomen door niet binnen de voorgeschreven termijn de nodige wettelijke en be-

1 — Procestaal: Nederlands.

stuursrechtelijke bepalingen in te voeren om te voldoen aan het bepaalde in 's Raads richtlijn nr. 71/347/EEG van 12 oktober 1971, betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten inzake de meting van het natuurgewicht van granen (PB nr. L 239 van 25 oktober 1971, blz. 1 e.v., zoals gewijzigd in bijlage I jo. artikel 29 van de Toetredingsakte en bekendgemaakt aan de Lid-Staten op 15 oktober 1971),

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt: H. Kutscher, president, M. Sørensen en G. Bosco, kamerpresidenten, A. M. Donner, J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore, A. J. Mackenzie Stuart, A O'Keeffe en A. Touffait, rechters,

advocaat-generaal: G. Reischl
griffier: A. Van Houtte

het navolgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

Overwegende dat de feiten, het procesverloop, de conclusies en de middelen en argumenten van partijen kunnen worden samengevat als volgt:

I — Feiten en procesverloop

Richtlijn nr. 71/347/EEG van de Raad van 12 oktober 1971 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten inzake de meting van het natuurgewicht van granen (gepubliceerd in het PB nr. L 239 van 25 oktober 1971, blz. 1 e.v. van de EG, zoals gewijzigd bij bijlage I, jo. artikel 29 van de Akte van Toetreding en waarvan kennis werd gegeven aan de Lid-Staten op 15 oktober 1971), is één van de door de Raad gegeven richtlijnen welke ten doel hebben in het handelsverkeer binnen de Gemeenschap de belemmeringen op te heffen welke voortvloeien uit het uiteenlopen van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de Lid-Staten die het in de handel brengen of het gebruik van bepaalde goederen afhankelijk stellen van het voldoen aan zekere, technische, vereisten.

De richtlijn maakt deel uit van een aantal richtlijnen op het gebied van de meetinstrumenten en is als zodanig uitdrukkelijk voorzien in het door de Raad, op voorstel van de Commissie, op

28 mei 1969 aanvaarde „Algemeen Programma voor de opheffing van de technische belemmeringen van het handelsverkeer die het gevolg zijn van verschillen tussen de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der Lid-Staten" (PB nr. C 76, van 17 juni 1969, blz. 1 e.v. van de EG).

Het systeem dat ten grondslag ligt aan de communautaire richtlijnen op het gebied van de meetinstrumenten is neergelegd in een „kaderrichtlijn" van de Raad van 26 juni 1971, inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten betreffende voor meetmiddelen en metrologische controlemethoden geldende algemene bapalingen (PB nr. L 202 van 6 september 1971, blz. 1, gewijzigd bij 's Raads richtlijn nr. 72/427/EEG van 19 december 1972, PB nr. L 291, blz. 156), welke hoofdzakelijk de bepalingen met betrekking tot de nationale controles voorafgaand aan het op de markt brengen, harmoniseert. De kaderrichtlijn gaat uit van de wederzijdse erkenning van controles. Zij schrijft een „EEG-modelgoedkeuring" en de aanbrenging van een overeenkomstig merk na ijking voor. Een instrument dat van dit merk is voorzien kan vrijelijk in de Gemeenschap circuleren zonder controle aan de grenzen.

Richtlijn nr. 71/347 heeft meer in het bijzonder ten doel de wettelijke regelingen van de verschillende Lid-Staten betreffende het natuurgewicht van granen „onderling aan te passen", met name door een eenvormige definitie van het EEG-natuurgewicht te geven, een referentiestandaardinstrument in te voeren en voorwaarden te stellen waaraan instrumenten voor weging van het EEG-natuurgewicht moeten voldoen.

Richtlijn nr. 71/347 neemt een bijzondere plaats in onder de in hetzelfde kader getroffen maatregelen doordat daarin een standaard wordt vastgesteld met behulp waarvan het gewicht van een hoeveelheid graan welke zich bevindt in een vat van een bepaald volume, kan worden bepaald, hetgeen in feite iets zegt over de kwantitatieve en handelswaarde van de betrokken granen; genoemde richtlijn beoogt voorts een „totale" en niet een „optionele" harmonisatie van de daarin omschreven maat (het natuurgewicht) die aldus de enige meeteenheid wordt die in de graanhandel tussen de Lid-Staten is toegelaten.

Aangaande de omzetting van de richtlijn in nationaal recht bepaalt artikel 7:

„1. Binnen achttien maanden na kennisgeving van deze richtlijn voeren de Lid-Staten de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in om te voldoen aan het bepaalde in deze richtlijn. Zij stellen de Commissie hiervan onmiddellijk in kennis.

2. De Lid-Staten zien erop toe, dat de tekst van alle belangrijke nationale wettelijke bepalingen die zij aanvaarden op het gebied waarop deze richtlijn van toepassing is, ter kennis van de Commissie wordt gebracht."

De termijn waarbinnen de Lid-Staten tot welke richtlijn nr. 71/347 is gericht, aan de bepalingen daarvan hadden moeten voldoen, is op 15 april 1973 verstreken.

Bij brief van 14 februari 1975 heeft de Commissie de Nederlandse regering overeenkomstig artikel 169, eerste alinea, van het Verdrag in de gelegenheid gesteld opmerkingen te maken. De Permanente Vertegenwoordiging van het Koninkrijk der Nederlanden antwoordde bij brief van 7 april 1975, dat de Nederlandse „IJkwet 1937" het niet mogelijk maakte de richtlijn uit te voeren, doch dat deze mogelijkheid wel zou bestaan in het kader van een eenvormige regeling op Benelux-niveau waartoe op 11 maart 1970 te Brussel een overeenkomst werd ondertekend, welke door Nederland bij wet van 1 november 1972 werd goedgekeurd. Aangezien ook toen nog steeds geen zicht kon worden verkregen op het tijdstip waarop de part-

ners zouden ratificeren, had de Nederlandse regering besloten zich van de nodige bevoegdheden te laten voorzien door middel van wijziging van de IJkwet en de Commissie hiervan op de hoogte te stellen zodra het ontwerp hiertoe zou zijn aanvaard. Ten slotte werd toegezegd dat een spoedige parlementaire behandeling zou worden bevorderd.

Aangezien de aangekondigde wijziging nog niet tot stand was gekomen, zond de Commissie op 22 december 1975 aan de Nederlandse regering een met redenen omkleed advies met verzoek binnen één maand de nodige maatregelen te treffen. Bij brief van 22 januari 1976 deelde de Permanente Vertegenwoordiging van het Koninkrijk der Nederlanden mede dat een ontwerp tot wijziging van de IJkwet op zeer korte termijn aan het Parlement kon worden aangeboden. Vervolgens zond de Permanente Vertegenwoordiging bij brief van 27 juli 1976 aan de Commissie een exemplaar van het Staatsblad 1976 nr. 324 waarin opgenomen de wet van 2 juni 1976 tot wijziging van de IJkwet. Tevens werd medegedeeld dat de uitvoeringsbesluiten in voorbereiding waren. Daar het nog niet tot uitvoeringsbesluiten was gekomen, meende de Commissie dat het Koninkrijk der Nederlanden geen gevolg had gegeven aan het met redenen omkleed advies. Haar verzoekschrift werd op 28 juli 1977 ingeschreven ter griffie van het Hof.

Het Hof heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

II — Conclusies van partijen

De *Commissie* concludeert dat het den Hove behage:

„1. vast te stellen dat het Koninkrijk der Nederlanden, door niet binnen de voorgeschreven termijn de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in te voeren om te voldoen aan het bepaalde in 's Raads richtlijn nr. 71/347/EEG van 12 oktober 1971, een krachtens het Verdrag op hem rustende verplichting niet is nagekomen;

2. het Koninkrijk der Nederlanden in de proceskosten te veroordelen."

Het Koninkrijk der Nederlanden heeft zich gerefereerd aan 's Hofs oordeel ten aanzien van het door de Europese Commissie gevorderde.

III — Samenvatting van de tijdens de schriftelijke behandeling door partijen aangevoerde middelen en argumenten.

De *Commissie* wijst op het bindende karakter van een richtlijn krachtens artikel 189 van het Verdrag en beroept zich op 's Hofs rechtspraak betreffende de inachtneming van de uitvoeringstermijnen, met name op het arrest van 26 februari 1976 in de zaak 52/75 (Commissie tegen Italiaanse Republiek; Jurispr. 1976, blz. 277). Door niet binnen de voorgeschreven termijn de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen te hebben ingevoerd om te voldoen aan het bepaalde in richtlijn nr. 71/347/EEG van 12 oktober 1971, heeft het Koninkrijk der Nederlanden niet voldaan aan de hem bij die richtlijn opgelegde verplichtingen.

De *Nederlandse regering* erkent dat er tussen partijen „geen verschil van mening bestaat" over het feit dat de richtlijn niet binnen achttien maanden na kennisgeving ten uitvoer is gelegd. Zij „vraagt zich evenwel af of het noodzakelijk was voor de Commissie om deze zaak aan uw Hof voor te leggen". Zij herinnert aan de briefwisseling die aantoont dat de Commissie op de hoogte is gebracht van de „voortgang van de uitvoeringsmaatregelen". Overigens heeft

het ontbreken van wettelijke en/of bestuursrechtelijke bepalingen geen nadelige invloed op de gemeenschappelijke markt.

De regering herinnert er aan dat het aanvankelijk in de bedoeling lag om aan de EEG-richtlijnen op het gebied van de metrologie uitvoering te geven op basis van de Benelux-overeenkomst inzake de metrologie en het Protocol tot wijziging van die Overeenkomst welke op 30 november 1972 door Nederland zijn geratificeerd. Aangezien evenwel in 1975 nog geen zicht kon worden verkregen op het tijdstip waarop de partners zouden ratificeren, werd toen besloten de IJkwet te wijzigen, hetgeen is geschied bij de wet van 2 juni 1976. De werkzaamheden aan de uitvoeringsbesluiten hebben de nodige tijd gevergd als gevolg van de structuur van de IJkwet en vanwege het feit dat de EEG-richtlijnen op het gebied van de metrologie niet alle even gemakkelijk op basis van de kaderrichtlijn kunnen worden uitgevoerd.

Het in gebreke blijven bij de uitvoering de jure heeft de facto geen nadelige invloed op de gemeenschappelijke markt. Geen enkel overheidsvoorschrift kan discriminatie in het handelsverkeer in de Gemeenschap veroorzaken, daar Nederland het in de handel brengen van het betrokken meetinstrument noch weigert noch beperkt. „De Nederlandse Dienst van het IJkwezen heeft tot op heden geen verzoeken voor een EEG-modelgoedkeuring of eerste EEG-ijk van de in de richtlijn bedoelde instrumenten ontvangen. In Nederland worden deze instrumenten voor zover bekend, niet geproduceerd." De facto worden zij in Nederland wel gehanteerd; de Koninklijke Vereniging Het Comité van Graanhandelaren beschikt over een dergelijk instrument dat ingeval van geschillen ten aanzien van het natuurgewicht beslissend is. Deze Vereniging verricht de noodzakelijke analyses, zoals voorgeschreven in de aankoopvoorwaarden van het Voedselvoorzienings Interventiebureau, zijnde de instelling die in Nederland belast is met de interventies in het kader van een gemeenschappelijke landbouwmarkt. Er bestaat dus geen mogelijkheid tot discriminatie waarvoor het Hof in zaak 52/75 heeft gewaarschuwd. Voor de door het Hof in zaak 30/72 (Commissie t. Italië) getoonde bezorgdheid omtrent de doeltreffende werking naar aanleiding van de inachtneming van de uitvoeringstermijnen is evenmin plaats bij een verzuim dat geen nadelige invloed heeft op de gemeenschappelijke markt, temeer daar „door het Koninkrijk der Nederlanden op gewetensvolle wijze wordt voortgewerkt aan het totstandbrengen van de nodige regelen" en de Commissie daarvan op de hoogte stelt.

In repliek neemt de *Commissie* akte van de verklaringen van de Nederlandse regering. Het feit dat zij op de hoogte is gesteld verandert niets aan de geconstateerde vertraging van meer dan vier jaar bij de uitvoering van de richtlijn. Bovendien kon de Commissie moeilijk de reeds ingeleide procedure opschorten, omdat de ontvangen inlichtingen geen uitsluitsel gaven over het tijdstip van uitvoering der richtlijn. Tekenend voor de onzekerheid is dat zelfs het verweerschrift geen tijdstip noemt. Deze onzekerheid vloeit ten dele voort uit de door de Nederlandse regering gevolgde methode. In 1975, toen de gestelde uitvoeringstermijn reeds twee jaar was afgelopen en de Commissie de procedure van artikel 169 reeds had ingeleid, kozen de Nederlandse autoriteiten een werkwijze in drie fasen: wijziging van de IJkwet; invoering van een Kaderbesluit; invoering van nadere specifieke regelingen. De tweede fase was ook thans nog niet voltooid, terwijl de Commissie ook nog geen ontwerpen voor de specifieke uitvoeringsregelingen waren meegedeeld. De Nederlandse regering had derhalve een andere methode moeten kiezen of in elk geval de methode eerder moeten toepassen. Op andere gebieden en voor andere vergelijkbare richtlijnen heeft Nederland wel ad hoc oplossingen gevonden.

Het argument betreffende de Benelux-overeenkomst houdt in elk geval geen stand meer, daar België en Luxemburg de richtlijn inmiddels wel hebben uitgevoerd. Ten slotte is het argument dat het buitengewoon moeilijk is de onderhavige richtlijn op basis van de kaderrichtlijn toe te passen nauwelijks overtuigender, daar Nederland bij de beraadslaging in de Raad op de nodige verbeteringen had kunnen aandringen, waarbij nog komt dat de richtlijn bij eenstemmig besluit van de Raad is vastgesteld overeenkomstig artikel 100 van het Verdrag.

De gemeenschappelijke markt is door het verzuim wel degelijk beïnvloed:

— Nederland heeft voor de betrokken meetinstrumenten geen „EEG-modelgoedkeuring" of een „eerste EEG-ijk" voorzien. Dat de Dienst voor het IJkwezen geen verzoeken heeft ontvangen verwondert niet, omdat de belanghebbenden vermoedelijk op de hoogte zijn van de afwezigheid van de daarvoor nodige rechtsvoorschriften. Hierdoor kan de ontwikkeling van de produktie van deze instrumenten in Nederland worden bemoeilijkt daar deze slechts in een andere Lid-Staat kunnen worden goedgekeurd of geijkt, hetgeen meestal bezwaarlijker is dan in het binnenland".

— het eventuele gebruik in de Nederlandse graanhandel van de betrokken standaard is in de huidige stand van zaken een de facto gebruik van een „natuurgewicht" dat niet als een EEG-natuurgewicht kan worden erkend, daar de in de richtlijn omschreven formaliteiten en merken ontbreken.

Bovendien behoeft voor de procedure van artikel 169 niet de noodzaak van het beroep te worden aangetoond.

In dupliek houdt de *Nederlandse regering* staande dat de Commissie deze zaak zonder noodzaak aan het Hof heeft voorgelegd, want indien zij de Commissie op de hoogte heeft gehouden van de voortgang van de uitvoeringsmaatregelen was dit niet om zich te verontschuldigen maar opdat uit haar inlichtingen de conclusie zou worden getrokken dat er hard werd gewerkt aan het treffen van deze maatregelen. Zij is niet onnodig traag geweest en de „eerste fasen" van de uitvoeringsmaatregelen zijn wel degelijk van belang; de wet van 2 juni 1976 bevat namelijk een aantal specifieke bepalingen in verband met de uitvoering van richtlijn nr. 71/347. Soortgelijke specifieke bepalingen komen voor in het ontwerp Algemeen EEG-IJkbesluit (waarin onder meer de korenschalen uitdrukkelijk worden aangewezen als vatbaar voor EEG-keuring en het gebruik van korenschalen met waarborgen wordt omkleed); de Nederlandse regering biedt aan dit ontwerp over te leggen in de procedure.

Wat het gehanteerde systeem van uitvoering betreft, erkent de Nederlandse regering dat de gekozen wetgevingstechniek Nederland niet van de verplichting kan ontslaan zich aan de termijn te houden. Maar zij oppert de mogelijkheid, de termijnen in het vervolg te doen verlengen en gebruik te maken van de unanimiteitsregel om een richtlijn bij eigen inzichten in de nationale wetgeving te laten aansluiten, hetgeen nauwelijks zou bijdragen tot een spoedig verloop van het raadsoverleg. Zij heeft er in casu de voorkeur aan gegeven de onderhavige richtlijn op te nemen in een behoorlijk juridisch kader dat de volledige en snelle toepassing van een groot aantal EEG-richtlijnen mogelijk maakt.

De betrokken richtlijn is buitengewoon moeilijk uit te voeren zoals blijkt uit talrijke vergaderingen van de ambtelijke werkgroep, welke zich bezig houdt met de voorbereiding van de uitvoeringsmaatregelen op basis van de in 1976 gewijzigde IJkwet. De voorlopige of ad hoc maatregelen konden niet vooruitlopen op de noodzakelijke wijziging van de IJkwet. Ten slotte is het overleg bin-

nen het kader an de Benelux-overeenkomst tijdig begonnen, maar België en Luxemburg beschikten kennelijk — in tegenstelling tot Nederland — over een adequate wettelijke basis om de richtlijn op het gebied van de metrologie te kunnen uitvoeren.

De Nederlandse regering handhaaft haar stelling dat het ontbreken van uitvoeringsmaatregelen geen nadelige invloed heeft gehad op de werking van de gemeenschappelijke markt. Belangstellenden die geen antwoord vinden in de Nederlandse IJkwetgeving zouden zich terstond in verbinding stellen met de Dienst van het IJkwezen. Tot dusver is deze dienst in feite nog niet benaderd. De door de Commissie geuite vermoedens ten aanzien van het gedrag van genoemde belanghebbenden, die zouden zijn beïnvloed door het bestaan van een lacune in de wetgeving, staan volledig buiten de werkelijkheid.

Wat betreft de voortgang bij de totstandbrenging van de Nederlandse uitvoeringsmaatregelen kan het navolgende worden gesteld: de wet van 2 juni 1976 (Stb 324) is blijkens het als bijlage bij de dupliek overgelegde Koninklijk Besluit van 28 oktober 1977 (Stb 615) met ingang van 1 januari 1978 in werking getreden. De ontwerpen voor het Algemeen EEG-IJkbesluit en voor het Besluit tot wijziging van het Standaardenbesluit (noodzakelijk om de onder het Comité van Graanhandelaren berustende korenschaal als standaardinstrument voor het bepalen van het EEG-natuurgewicht aan te wijzen) zijn eind november jongstleden bij de Ministerraad ingediend. Tenslotte is het ontwerpbesluit tot wijziging van het Eenhedenbesluit, noodzakelijk om onder meer de benaming „EEG-natuurgewicht" met de nodige waarborgen te omkleden, vrijwel afgerond.

De Nederlandse regering hoopt het gehele pakket van maatregelen medio 1978 gereed te hebben.

IV — Mondelinge behandeling

Partijen zijn ter terechtzitting van 21 februari 1978 verschenen. Zij hebben hun tijdens de schriftelijke behandeling gebezigde argumenten nader toegelicht. Zij beantwoordden verschillende door het Hof gestelde vragen; met name werd opgemerkt dat de beide andere Staten die partij waren bij de Benelux-overeenkomst, de richtlijn hebben uitgevoerd (België op 14 maart 1975).

De advocaat-generaal heeft ter terechtzitting van 8 maart 1978 conclusie genomen.

Ten aanzien van het recht

1 Overwegende dat de Commissie bij een op 28 juli 1977 ter griffie ingediend verzoekschrift krachtens artikel 169 EEG-Verdrag bij het Hof beroep heeft ingesteld ten einde te doen vaststellen, dat het Koninkrijk der Nederlanden een krachtens het Verdrag op hem rustende verplichting niet is nagekomen, door niet binnen de voorgeschreven termijn van 18 maanden de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast te stellen om te voldoen aan het bepaalde in 's Raads richtlijn nr. 71/347 van 12 oktober 1971 (PB nr. L 239, blz. 1), betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten inzake de meting van het natuurgewicht van granen;

2 Overwegende dat deze richtlijn deel uitmaakt van een aantal richtlijnen op het gebied van de meetinstrumenten welke uitdrukkelijk zijn voorzien in het door de Raad op 28 mei 1969 aanvaarde „Algemeen Programma voor de opheffing van de technische belemmeringen van het handelsverkeer die het gevolg zijn van verschillen tussen de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen der Lid-Staten" (PB nr. C 76, blz. 1.);

3 dat dit Algemeen Programma in werking is gesteld door 's Raads kaderrichtlijn nr. 71/316 van 26 juli 1971 (PB nr. L 202, blz. 1) inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten betreffende voor meetmiddelen en metrologische controlemethoden geldende algemene bepalingen, welke hoofdzakelijk ten doel heeft, de nationale bepalingen betreffende de controle van deze instrumenten te harmoniseren uitgaat van het grondbeginsel van de wederzijdse erkenning van controles;

4 dat, in dit algemeen verband, richtlijn nr. 71/347 meer in het bijzonder ten doel heeft, de wettelijke regelingen van de verschillende Lid-Staten betreffende het natuurgewicht van granen te harmoniseren, met name door een eenvormige definitie van het EEG-natuurgewicht te geven, een referentiestandaardinstrument in te voeren en voorwaarden te stellen waaraan de meetmiddelen ter bepaling van het EEG-natuurgewicht moeten voldoen;

5 dat aldus het uitsluitende en verplichte gebruik van het EEG-natuurgewicht, welk begrip in alle Lid-Staten hetzelfde is, tot gevolg zal hebben, dat iedere betwisting over de meetmethode van granen in de intracommunautaire handel wordt voorkomen;

6 dat volgens artikel 7 van richtlijn nr. 71/347, de Lid-Staten binnen 18 maanden na kennisgeving van de richtlijn de passende maatregelen moesten nemen om aan de richtlijn te voldoen, welke termijn op 15 april 1973 is verstreken zonder dat de Nederlandse autoriteiten de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen hebben ingevoerd;

7 dat de Commissie, met toepassing van artikel 169 EEG-Verdrag, bij brief van 14 februari 1975 het Koninkrijk der Nederlanden in de gelegenheid heeft gesteld opmerkingen te maken;

8 Overwegende dat verweerder het voorgeworpen verzuim niet heeft betwist en heeft verklaard het te betreuren, niet tijdig de noodzakelijke nationale

maatregelen te hebben kunnen nemen, en de Commissie op de hoogte heeft gesteld van de voortgang van de uitvoeringsmaatregelen, waarbij hij opmerkte dat het ontbreken van wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen op het door richtlijn nr. 71/347 bestreken gebied geen nadelige invloed had op de werking van de gemeenschappelijke markt;

9 dat het aanvankelijk in de bedoeling van de Nederlandse regering had gelegen om aan de EEG-richtlijnen op het gebied van de metrologie uitvoering te geven op basis van een Benelux-overeenkomst van 11 maart 1970, welke op 30 november 1972 door Nederland werd geratificeerd;

10 dat bij ontbreken van ratificatie van deze Overeenkomst door België en Luxemburg en doordat de Commissie op 22 december 1975 de procedure van artikel 169 EEG-Verdrag had voortgezet door aan de Nederlandse regering het in dit artikel bedoelde met redenen omklede advies te zenden, het Koninkrijk der Nederlanden heeft besloten een andere weg te volgen en de IJkwet 1937, Staatsblad 627, te wijzigen ten einde over een adequate wettelijke regeling te beschikken om de EEG-richtlijnen op het gebied van de metrologie uit te voeren;

11 dat op 2 juni 1976 de wet tot wijziging van de IJkwet is aangenomen, waardoor de Nederlandse autoriteiten in staat werden gesteld een maatregel te nemen die ter verdere uitvoering van richtlijn nr. 71/347 diende te worden gevolgd door een nader uitgewerkte regeling, die de Nederlandse regering, naar zij bij schriftuur en ter terechtzitting van 21 februari 1978 verklaarde, in de loop van 1978 hoopte in werking te kunnen stellen;

12 dat hieruit niettemin volgt dat de maatregelen ter verzekering van de uitvoering der richtlijn niet binnen de voorgeschreven termijn zijn genomen;

13 dat het argument, dat de niet-toepassing van deze richtlijn geen nadelige invloed op de werking van de gemeenschappelijke markt heeft gehad, met het oog op de doelstelling van genoemde richtlijn niet kan slagen;

14 dat hieruit volgt dat het Koninkrijk der Nederlanden, door niet binnen de voorgeschreven termijn de nodige bepalingen te hebben ingevoerd om te voldoen aan 's Raads richtlijn nr. 71/347 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten inzake de meting van het natuurgewicht van granen een krachtens het Verdrag op hem rustende verplichting niet is nagekomen;

Ten aanzien van de kosten

15 Overwegende dat ingevolge artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering de in het ongelijk gestelde partij in de kosten moet worden verwezen voorzover zulks is gevorderd;

16 dat verweerder in het ongelijk is gesteld;

17 dat hij derhalve in de kosten moet worden verwezen;

HET HOF VAN JUSTITIE,

rechtdoende, verstaat:

1. **Door niet binnen de voorgeschreven termijn de nodige bepalingen te hebben ingevoerd om te voldoen aan 's Raads richtlijn nr. 71/347/EEG van 12 oktober 1971, betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten inzake de meting van het natuurgewicht van granen, is het Koninkrijk der Nederlanden een krachtens het Verdrag op hem rustende verplichting niet nagekomen;**

2. **Verweerder wordt in de kosten verwezen.**

Kutscher Sørensen Bosco Donner Mertens de Wilmars

Pescatore Mackenzie Stuart O'Keeffe Touffait

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op elf april negentienhonderdachtenzeventig.

De griffier

A. Van Houtte

De president

H. Kutscher